

Барані свае правы

Што трэба ведаць, каб не зарабляць менш за мінімалку?

- Меншы за мінімалку заробак лічыцца парушэннем Працоўнага кодэкса РБ
- Каб дамагчыся выплаты, трэба звярнуцца ў суд з патрабаваннем даплатаў да мінімальнага заробку за ўвесь перыяд працы
- У якасці доказаў падаць разліковыя лісты
- Калі вы выконвалі больш працоўных абавязкаў, чым прадугледжвае кантракт, звяртайцеся ў суд і патрабуйце даплаты за выкананую працу
- У якасці сведак могуць выступіць вашыя калегі
- Па юрыдычную кансультацыю можна бясплатна звярнуцца да незалежнага прафсаюза РЭП праз тэлефон 8-017-342-46-51, а таксама папрасіць дапамогі ў судзе

Не плаці з кішэні

Што трэба ведаць, калі ты матэрыяльна адказная асоба?

У Беларусі чалавек можа не толькі зарабляць, але яшчэ заставацца вінным працадаўцу.

Адна з «найбаражэйшых» прафесіяў у краіне – прадавец. Уладкаваўся на працу, паставіў подпіс у дамоў, што ты матэрыяльна адказны, – і ўсё, чаго не далічыліся падчас інвентарызацыі, кіраўніцтва спягоніць з цябе. Сумы недастачы могуць быць большымі, чым заробак.

- **1** Пры вызначэнні памеру грашовай шкоды ўлічваецца толькі рэальная страта
- **2** Калі вы не абавязаны забяспечваць захаванасць тавару пры перавозе, то за пашкоджаны тавар вы не павінны плаціць
- **3** Вы не абавязаны даказаць суду, што тавар быў пратэрмінаваны. Але вы павінны дакладваць наймальніку, што тэрмін прыдатнасці тавару хутка скончыцца
- **4** Апавяшчаць наймальніку пра кожны факт парушэння трэба толькі пісьмова

НЕЗАКОННАЕ ЗВАЛЬНЕННЕ

Што рабіць, калі гоняць з працы, а ты не хочаш сыходзіць?

Летась, паводле афіцыйнай статыстыкі, наймальнікі з буйных і сярэдніх прадпрыемстваў краіны звольнілі прыблізна 700 тысяч чалавек.

Частка з іх былі звольненыя незаконна. Калі вы разумееце, што працадаўца несправядлівы ў дачыненні вас, можна звярнуцца па дапамогу ў незалежны прафсаюз і пайсці ў суд. І пажадана не адкладаць гэтай справы. Бо, згодна з беларускім законам, абскардзіць звальненне магчыма толькі цягам месяца.

Калі суд прызнае, што вашае звальненне было незаконным:

A

Вас адновяць на працы і выплацяць сярэдні заробак за перыяд вымушанага прагулу

Б

Працадаўца мусіць выплаціць грашовую кампенсацыю памерам 10 сярэдніхмесячных заробкаў*

*Калі аднаўленне немагчымае або неэагоднае

Калі звальненне лічыцца незаконным?

1

Дамова скасавана па ініцыятыве наймальніка з парушэннем умоваў калектыўнай дамовы, пагаднення, парадку і ўмоваў звальнення

2

Звальненне на падставе, не прадугледжанай заканадаўствам, або калі ў загадзе аб звальненні маецца спасылка на законную падставу, але рэальна яна адсутнічае

3

Дамова скасавана па ініцыятыве наймальніка ў выпадку ліквідацыі арганізацыі, спынення дзейнасці ІП з работнікамі

4

У перыяд часовай непрацаздольнасці, перабывання ў адпачынку, звальненне цяжарнай жанчыны ці жанчыны ў дэкрэтным адпачынку

Міхал Залескі

эканаміст, эксперт тэлепраграмы «Асабісты капітал»

Чаму адны рэгіёны бяднейшыя за іншыя і што рабіць, каб у бедным раёне жыць лепш?

Нават у савецкія часы працаёмныя прадпрыемствы стараліся будаваць не ў буйных гарадах – а ў сярэдніх ды малых. Каб людзі ў рэгіёнах без работы не сядзелі. Але начальства цяпер дзікае, савецкую практыку размяшчэння вытворчых сілаў забылася. І еўрапейскай палітыцы падтрымання бяднейшых рэгіёнаў таксама не навучылася. Таму кожнаму чалавеку трэба самому пра сябе паклапаціцца. Не разлівай толькі на зарплату з адной работы. Рабі тое, што ў цябе найлепей атрымаецца, спрабуй сам знайсці пакупніка на свае паслугі. Гэта называецца бізнес.